

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hviſs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XIII. An Sacramenta conferant gratiam ex opere operato?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

gunt subesse vim magnam Sacramentis, qua sit extra fidem efficax.

AUTOR. Expositio hæc pugnat priori. 1. Quia si opus operatum sit opus meritorium suscipientis; quæ potest excludere fidem, sine qua est impossibile placere Deo? Heb. II. 2. Conc. Trid. Sess. 6. Can. 6. docet initium iustificationis fieri à Fide & poenitentia.

Itaq; conferre gratiam ex opere operato, est, Conferre eam ex Vi Actionis Sacramentalis, ad hoc à Deo instituta, & non ex merito operantis. Vnde Aug. l. 4. de Baptismo. c. 24. *Ipsum Sacramentum per seipsum multum valet: sc. ex Dei voluntate, quæ est causa principalis; non fides operantis; quia hæc extrinsecè accedit ad efficientiam Sacramenti; & ab infantibus abest, in quibus tamen vis Sacramenti operatur.*

Q V A E S T I O XIII.

An Sacramenta conferant gratiam ex opere operato?

LITERVS cum omni Secta sua volunt, Sacramenta immediate habere efficientiam gratiæ; sed nuda esse signa: mediè tamen excitare fidem iustificantem, si representando oculis, eorum verba auribus. MELANCHTHON in *Lociis*, horrendum errorem Papistarum appellat, quod Sacramenta iustificare dicant: cum sint solum signa promissionis, sicut & pictura rerum, ait in *Apologia ad art. 13* & libro contra Anabaptistas. Annis Posterioribus, forsitan argumentis nostris pressus, phrasin loquendi mutavit in vicinam nostræ; sed nil sententiam; Patremque sua secuta proles est; præsertim Kemnitius pars. 2. Exam.

CALVINVS *Instit. l. 4. c. 14. §. 6.* Constantè diserteque consentit; vsus eadem picture similitudine, & §. 18. exemplo Iridis ac Velleris. Et in *Anridoto Sess. 7. Can. 5.* Tum effectum habent Sacramenta, si fidei seruiunt. Et *Can. 8.* Eo modo gratiam efficiunt, quo Verbum prædicatum. Sic & **BEZA**, cæterique vniuersi:

SVADENT. Quia, 1. Heb. 10. *Institu &*

fide vivit: ergo non ex Sacramentis. Rom. 10. *Corde creditur ad iustitiam.* & c. 2. Mar. ult. *Qui crediderit & Baptizatus &c.* Ergo qui nõ credit, etsi baptizatus sit, condemnatur. Dicit. *Qui non crediderit, condemnabitur:* Non dicit, qui non baptizatus fuerit, condemnabitur: ergo sola fides saluat, non Baptismus. 3. Rom. 4. *Credidit Abraham, & reput. &c.* Sicut ergo fides, non Circumcisio, eum saluauit; ita nunc & fides, non Baptismus. Hæc Luth. & Calu. 4. Zwinglius libro de vera & falsa religione, Luc. 5. *Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus?* Ergo non Sacramenta. 5. Kemnitius Eph. 5. *Mundans eam lauacro aqua in Verbo visa:* Verbi igitur vis est tota ad fidem iustificantem. Testimonia Patrum & Rationes vanè aggerunt apud Bellarm. l. 2. cap. 10. & 11.

AUTOR. Sacramenta sunt veræ instrumentales causæ gratiæ, idque ex opere operato. 1. Quia sic Scriptura in meo *Antichristo* pars. 3. q. 4. 2. Huc prophetiæ spectantur. Isa. 1. *Lauamini, mundi estori,* id est, aiunt S. Patres, baptizamini, hoc cum effectu, vt mundemini. Ezech. 36. *Effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, et dabo vobis cor nouum.* Mich. 7. *Proiciet in profundum maris omnia peccata nostra.* Zach. 13. *Erit fons patens in ablutionem peccatoris.*

3. **FIGURÆ** declarant idem apud Bellarm. lib. 2. cap. 4. Concilia prætereo, Nubemque S. Patrum Græcæ, Latinæque Ecclesiæ.

4. **RATIONES** euincunt. 1. Sacramenta efficaciter conferuntur etiam non intelligentibus: ergo sunt signa verè practica, non solum significatiua ad excitandam fidem. 2. Verba & Signa Sacramentalia pendent ex diuina Institutione, non humana: Ergo etiam

II 2 super-

supernaturale quid efficiunt. Qui a cetero quin ab humana autoritate potuissent institui. 3. Sacramenta pendent à Deo non solum in Institutione; sed etiam in Verbo: Ipse enim est qui per ministros baptizat, consecrat. &c. non ergo nudè significant, sed quid efficiunt. Nam cum cetera humana signa solum significant; diuina nil ab iis distarent ut meliora. Plura vide in *Genal. p. 3. q. 2.*

DICO AD I. Sed non ex sola viuit: unde & Sacramentis est locus. Et sensus verus est, Iustus ex fide constanter expectat promissâ Dei. Ita *Abacuc. 2.*

AD II. Fides saluat, non sola, sed cum Baptismo; Eratque inferendum: Ergo non solus Baptismus saluat: Non; Baptismus non saluat. Ut si dicam: *1. Cor. 13.* Fides nil prodest sine charitate: ergo fides nil prodest. Malè. Dein; à genere ad speciem valent argumenta negatiua: ut non est animal; ergo nec homo: affirmatiua non valent; ut, Est animal, ergo & homo. Sic, qui non crediderit, condemnabitur: non contra semper.

AD III. Abrabæ fides & obedientia meruerat, ut primus haberet Sacramentum Circumcisionis in priuilegiū, velut *Signaculum σφραγίς*, non σημεῖον signum, iustitiæ fidei, id est, velut testimonium iustitiæ suæ, non ut signum, propositum ei ad excitandam fidem. Vide *suprà quest. 3.*

AD IV. Atqui Christus ibidem in paralytico ostendit, se etiam ut Homine peccata dimittere. Dein; hominibus dixit, Ioann. 20. *Quorum remisistis peccata. &c.* Deus tamen Solus propria Autoritate dimittit.

AD V. Per Verbum vita non intelli-

gitur concio; sed forma Sacramenti, seu Verbum practicum consecratorium. Ita ibi interpretes.

Q V Æ S T I O XIV.

An Sacramenta Veteris & Nouæ Legis differant in effectu iustificationis?

LUTHERVS lib. de Captiuit. Babyl. cap. de Regum. Error est, Sacramenta nouæ legis differre à veteris Legis, penes efficaciam significatiua, id est, quod nostra efficaciter significant faciendo, quod signa non illa. 2. Distinguit autem Vetera Sacramenta habentia an. nam promissionem, ut Iris Noë, Velut Gedconis, Umbra reuersa Ezechie. Alia nullam habentia; ut expiatoriæ ceremoniæ. Illa nostris paria; hæc inferiora facta in virtute efficientiæ significantur.

CALVINVS Instit. lib. 4. cap. 14. §. 23. Hoc dogma, quod Veteris Legis Sacramenta Dei gratiam adumbrarint: hæc Nouæ presentem conferant, penitus explodendum est. Sic consentit Luthero. Dissentit in isto: Neque tamen negamus, quod vberior sub Christi regno percipiatur gratia. Sic in Antidoto Scilicet, Cap. 2. Parem voluit Lutherus. Dein; Caluina §. 12. Purificationes Iudæorum ponit inter vera Sacramenta paria cæteris: Lutherus vult inferiora effectu.

KEMNITIVS in part. 2. Exam. aduertit Lutheri distinctionem veterum signorum & vberiolem gratiam Caluino: Cum utroque condemnat Catholicos.

SVADENT ferè istis: 1. **CALVINVS** Instit. lib. 4. cap. 16. §. 3. & 4. Par est Circumcisionis & Baptismi promissio, scilicet de remissione peccatorum. Hinc *Eph. 2.* gentiles erant sine Deo, quia sine Circumcisione. 2. *Leuit. 4. 5. 6.* dantur oblationes pro peccatis remittendis. 3. Instit. l. 4. c. 14. §. 23. ex *1. Cor. 10.* Eandem escam spiritalem manducauerunt, & eundem potum spiritalem bibebant. Quis inane ausit facere signum illud, quod veram Christi Communionem Iudæi exhibebat? Ergo in Sacramentis paria nobis facit, nec nullam.